

ಆ ಸಾಹಸಿಗರು ತತ್ತ್ವರಿಸಿಕೊದರು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನ್ಯಾಜಿಲೆಂಡ್ ಸರ್ಕಾರ ಹ್ಯಾಮರ್ ಸುರಂಗವನ್ನು 1954ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೆರೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್‌ಸೌಂಡ್ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅಚ್ಚಾತ್ಮಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಗ್ರೀಡ್ ಸಣ್ಣಪ್ರವಾಗಿ ಇಷ್ಟ ವಿವರ ತಿಳಿಸುವವರಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳು ಮುಂದೆ ಚಲಿಸಿದ್ದವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್‌ಸೌಂಡ್ ಕಂಡಿವೆಯ ಸಮೇಪ ತಲುಪಿದ್ದವು.

ಮೊದಲಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದು ಹೊರಡಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದ್ದ ಹಿಂಡಿವೊತಾಹಿ ಹೆಸರಿನ ಕುಸರ್. ಎದುರಿಗೆ ಭಯಂಕರ ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್ ಕಂಡಿವೆ ಬಾಯ್ಸರೆದು ನಿಂತಿತ್ತು. ಪ್ರವರ್ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಹಾಲಿಪೋರ್ಚ್, ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಕ್ಲಿಡ್‌ಮ್ಯಾ ಎಂಬ ನದಿಗಳು ಭೋಗರೆದು ಹರಿಯುತ್ತಾ ಬಂದು ಸೇರುವ ದಕ್ಕೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿತ್ತು. ಬೋರ್ಡಿಂಗ್‌ಪಾಸ್, ಲಂಕ್‌ಪಾಸ್ ಪಡೆದು ಕ್ಲೂಸ್ ಒಳಗೆ ಕಾಲಿರಿದಾಗ, ನೆಲ ಅಂತಸ್ತು ಮತ್ತು ಹೊದಲ ಅಂತಸ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ತಮ್ಮ ಆಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಂಟ ಅರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡಿವೆಯ ಎಡ-ಬಳಾಗಳ ಖೂದ್ಯಾಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಉಂಟದ ಬಾಕ್, ಟ್ರೈಪಾಡ್, ಕ್ರೈಮೆರ್ ಹೊತ್ತು ಡೆಕ್ಕಿನ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿರಿದ್ದೇ ತಡ ಭಯಂಕರ ಬಿರುಗಳಿಗೆ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋದೆ. ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಹೊಸಿ, ಉಂಟದ ಬಾಕ್ ಹಾಗೂ ಲೋಟ ಗಳಿಗೆ ತಾರಿಯೆಲ್ಲವು. ಕ್ರೈಮೆರ್, ಟ್ರೈಪಾಡ್ ಗಡಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಡೆಕ್ಕಿನ ಮೂಲೆಯ ಕಂಬಹಿಡಿದು ಭದ್ರವಾಗಿ ಕುಳಿತ್ತ. ಸುಂದರ ಮತ್ತು ಭಯಾನಕ ಕಣವೆಯ ದೃಶ್ಯಗಳು ನನ್ನ ಹಿನ್ನೆಸ್ತೇ ಮರೆಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು.

ಕಡು ನೀಲಿಬಣ್ಣದ ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್ ಸೌಂಡ್ ಕಂಡಿವೆಯ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಿರಗಳು ಗೋಡೆಗಳಂತೆ ಅಕಾಶದ ಕಡೆಗೆ ಮೊನಚಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಿಮ ಮೆತ್ತಿದ ಶಿವಿರಗಳಿಂದ ಮಂಜು, ಹೋಗೆ ಮೇಲೆಳುತ್ತಿತ್ತು. 3900 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಅನೇಶಿವಿರ, 1302 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಸಿಹಿಶಿವಿರಗಳು ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮುಖವನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವಾಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವೇಸ್ ಜಲಪಾತ, ಬೆಲ್ನೇಸ್ ಜಲಪಾತ, ಸ್ರೀಲಂಕ್ ಜಲಪಾತ ಹಾಗೂ ಹೆಲೆನ್ ಜಲಪಾತಗಳು ಜಗ್ಗಿನ ಎತ್ತರದ ಜಲಪಾತಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿದವುದು ಅಕ್ಷರಿಯ ಸಂಗತಿ, ಅವು ವರ್ವನ್‌ವಿಡೆ ಧುಮುಕಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಮನರಂಧರವನ್ನೇ ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು.

ನೀರೋಳೆ ದ್ವೇ ಹೊಡೆಯುವ ಡಾಲ್ನಿಸ್. ಬಂದಿಯ ಮೇಲೆ ಮೈ ಕಾಸುವ ಸೀಲುಗಳು ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಹೆಳ್ಳಿ ಇಡುತ್ತಾ ಓಡಾಡುವ ಬೆಂಗ್ನಿಗಳು ಅಳಕಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರೀತಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್‌ಸೌಂಡ್ ಬೆಂಗ್ನಿಗಳ ಬಾಂಧಿಸಿದ್ದನೇ. ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್ ಕಂಡಿವೆಯ ಹ್ಯಾವೆಸನ್ ಕೋವಿಲುಂದ ಬಿಕ್ಕಿತ್ತ ದ್ವಿನಿಯೊಂದು ಕೆಳಿಬರುತ್ತವೆ. ಅದು ಹಿಂಡಿವೊ ಪ್ರೀಯ ದ್ವಿನಿ. ಆ ಪಕ್ಕಿ ಈಗ ಅವಸಾನ ಹೊಂದಿದೆ

ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್ ಜಲದಾಳದ ಭೂಗಭದ ಕೌತುಕಲೋಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.
ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ತಿಂಗಳು ಮೊದಲೇ ಮುಂಗಡ ಬೆಂಕ್ ಕಾದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಎಂದು ನ್ಯಾಜಿಲೆಂಡ್ ಮಾವೇರಿ ಜನಾಗ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಉರಿಗೆ ಹಿಂಡಿವೊತಾಹಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಇಂದಿಗೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್ ಕಂಡಿವೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶ್ವಯ 450 ಮೇಟರ್ ಅಳಿದ ಜಲಾಂತರಗತ ಗುಹೆ. ಪರವತಗಳ ಬೇರು ನೀರಿನಾಳಕ್ಕೆ ಕಾಡಿಕೊಂಡು ಭಾರಿ ಅಲೆಗಳ ಕೆಕೆಗೆ ಬಾಯ್ಸರೆದು ಕರ್ಮಾನಿನ ಮಹಾದ್ವಾರದಂತ ಬಾಗಿಲು ತರೆದಿದೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಹೊಳ್ಳರ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಏನು, ಮೃದಂಗ, ಕವ್ಯಹವಳ, ನಕ್ಕತ್ತಮೇನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬವಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಜಲದಾಳದ ಇಂಥ ಭೂಗಭದ ಕೌತುಕಲೋಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ತಿಂಗಳು ಮೊದಲೇ ಮುಂಗಡ ಬೆಂಕ್ ಕಾದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಾವೇರಿ ಜನಾಗದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತ ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್‌ಸೌಂಡ್ ಕಂಡಿವೆ ಹೆಸರು ಜೇಡಿಲೆಯ ವಿನಿ. ಕಂಡಿವೆಯ ಉದ್ದೇಶ 17 ಕಿ.ಮೀ. ಹಾಗೂ ಅಗಲ 3 ಕಿ.ಮೀ. ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಈ ಕಂಡಿವೆ ಕ್ಲಿಡ್‌ಮ್ಯಾ ಎಂಬ ನದಿ ಬಂದು ತಾಸ್ನ್‌ನ ಸಮುದ್ರ ಸೇರುವ ಸಂಗಮ. ತಾಸ್ನ್‌ನ ಸಮುದ್ರದ ಉಷ್ಣ ನಿರಿನ ಮೇಲೆ 6 ಮೀಟರ್ (18 ಅಡಿ) ಕ್ಲಿಡ್‌ಮ್ಯಾ ನದಿಯ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಪದರ

ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಜಲದಾಳದ ಜೆವಜಂತುಗಳಿಗೆ ಈ ಪದರ ಪ್ರವಿರ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಯನ್ನು ತಡೆದು ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.

ಕೋಟ್ಟಂತರ ವರ್ವಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಮನದಿಗಳ ಸವಕಳಿಯಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡ ಭೂದ್ಯಾಗಳೇ ಒಡೆದ ತೀರಗಳು ಅಥವಾ ಫೋರ್ಚ್. ಥಿನಲೆಂಡ್, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮೆರಿಕಾಗಳ್ಲಿ ಇಂಥ ದ್ವಿಪಂಗ ದದದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಮಿಲ್ಲಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಅವು ಹಡಗು, ದೋಷಗಳು ಬಂದು ನೀಲವ ಸುರಕ್ಷಿತ ತಾಣಗಳು ಹೋದು. ನ್ಯಾಜಿಲೆಂಡ್‌ನೀಲಿರುವುದು ಇಂಥದ್ದೇ ಬಂದು ತಾಣ ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್ ಸೌಂಡ್. ಇದು ನ್ಯಾಜಿಲೆಂಡ್ ಅತ್ಯಾಕ್ರಮಕ ಹೆಗ್ಗುರುತ್ತು.

1770ರಲ್ಲಿ ಭೂಲೆನ್ಸೆಂಕ ಜೇಮ್ಸ್‌ಕು ಈ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುವಾಗ ಭಯಾನಕ ಶಭ್ದ ಕೇಳಿ ಬೆಳ್ಳಿಬಿಧ್ಯು ಒಳಪ್ರವೇಶಸದೇ ಹಾಗೇ ಹೊಗಿದ್ದು. ನಂತರ ಸೈನ್ ದೇಶದ ಅಲೆಸ್‌ಸ್ಯಾಂಪ್ರೇ ಮಲ್ಲಿನಾ ಬಿಕ್ಕಿ ದ್ವಾನಿಯ ಜಾಡು ಹಿಡಿದು, ತೂಗು ಗುಂಡಿನಿಂದ ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಕಂಡಹಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಫೆಬ್ರೂರಾಪಾಯಿಂಟ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸ್ತು ಕೂಡ ನೀಡಿದೆ. ನಂತರ 1812ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕ್ಯಾಪ್ನ್‌ನೇ ಆ ಸ್ಟೂಕ್‌ ಮಿಲ್‌ಪೋರ್ಚ್ ಹ್ಯಾವೆಸನ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸ್ತು. ಅಲಿಮಾರ್ ಹಿಡಿದು ಬಂದ ಕ್ಯಾಪ್ನ್‌ನೇ ಲಾರ್ಡ್‌ಸ್ಯೂಲ್‌ಕ್ ಕಂಡಿವೆಯ ವಿಕಿತ ಶಭ್ದ, ಜಲಪಾತಗಳ ಭೋಗಭದ ಭೂಗಭದ ಕೌತುಕಲೋಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ತಿಂಗಳು ಮೊದಲೇ ಮುಂಗಡ ಬೆಂಕ್ ಕಾದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.